

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XXII. — Izdan in razposlan 15. dne marca 1912.

Vsebina: Št. 55. Ukaz o ustavu c. kr. tehniškega poskuševalnega urada.

55.

Ukaz ministrstva za javna dela v porazumu z ministrstvi za bogočastje in nauk, trgovino, pravosodje in finance z dne 9. marca 1912. l.

o ustavu c. kr. tehniškega poskuševalnega urada.

Na podstavi Najvišjega sklepa z dne 25. novembra 1909. l. se izdaja nastopni ustav c. kr. tehniškega poskuševalnega urada.

§ 1.

Tehniški poskuševalni urad je izvrševalni organ ministrstva za javna dela za stvari „Tehniškega poskuševalstva“, ki spadajo v njegovo področje. Semkaj spada tehniško preiskovalstvo, poizkuševalstvo in preskuševalstvo gradiva v vseh organizacijskih oblikah, ako je določeno, da služi naravnost obrtni in industrijski produkciji, toda izvzemši poskuševalne zavode na tehniških visokih šolah in vseučiliščih, gledé katerih je področje vpliva ministrstva za javna dela opisano s prilogo k razglasu vsega ministrstva z dne 6. julija 1908. l. (drž. zak. št. 124) in s § 2 zakona z dne 9. septembra 1910. l. (drž. zak. št. 185). Izvzeto ostane nadalje tehniško poskuše-

valstvo kakor pomoček znanstvenega proučevanja, zakoniti delokrog komisije za pravilni meroskus in poskuševalnih zavodov za ročno strelno orožje, puncevalstvo, poizkuševanje in obdobjno preiskovanje parnih kotlov, preiskovalni zavodi na polju zdravstva ter na podstavi zakona o prometu z živili in nekaterimi rabnimi predmeti ustanovljeni preiskovalni zavodi, končno kmetijske in gozdarstvene poskuševalne postaje, kolikor služijo edino le kmetijstvu in gozdarstvu (glej § 3 zakona z dne 9. septembra 1910. l. [drž. zak. št. 185]).

§ 2.

Tehniški poskuševalni urad ima svoj sedež na Dunaju in vodi ga od cesarja imenovan predsednik, ki je za svoje uradovanje odgovoren ministru za javna dela.

§ 3.

Predsedniku tehniškega poskuševalnega urada, oziroma temu uradu je naloženo gojiti tehniško poskuševalstvo v mejah, označenih v § 1, in sicer zlasti:

- a) z razširjanjem spoznanja o pomenu tehniškega poskuševalstva,
- b) s posredovanjem napredkov na tem polju, zlasti tudi z dajanjem zadevnih pojasnil,

- c) s sodelovanjem, da se naredé enotnejše tehniške poskuševalne metode in terminologija,
- d) s stavljanjem predlogov ministrstvu za javna dela, da se podpirajo, izpopolné in avtorizujejo obstoječi tehniški poskuševalni zavodi (preiskovalni, poizkuševalni, preskuševalni zavodi) in da se ustanové ali pospešuje ustanovitev takih novih tehniških poskuševališč, ki jih za določne stroke docela nedostaje ali vsaj na krajih, kjer bi bila poklicana biti važen pomoček tam domače produkcije,
- e) s povzročitvijo primernega poizkušanja pomočkov tehniškega poskuševalstva pritegnivši že obstoječe zavode, ki so v stanu izvršiti take poizkuse,
- f) z ustanovitvijo specialne knjižnice in zbirke značilnih predmetov,
- g) z razvidnostjo vseh tuzemskih in z opazovanjem sličnih inozemskih institucij, ki spadajo v polje tehniškega poskuševalstva, in s publikacijami o lastnem delovanju in o drugačnih delih na polju tehniškega poskuševalstva.

§ 4.

Predsedniku tehniškega poskuševalnega urada prideli ministrstvo za javna dela osebe, ki je potrebno za izvrševanje nalog urada.

§ 5.

Predsednik vodi urad na znotraj in ga zastopa na zunaj.

Ne kraté izključne podrejenosti tehniškega poskuševalnega urada pod ministrstvo za javna dela je tehniški poskuševalni urad dolžen o vseh iz svojega okrilja prihajajočih ali mu od zunaj donesenih migljajev gledé tehniškega poskuševalstva vobče kakor tudi v posebnem poročati naravnost tudi ministrstvu za bogočastje in nauk in ga pravčasno naravnost obveščati o vseh nameravanih novih ustanovitvah poskuševališč ter zasnovanih avtorizacij obstoječih poskuševališč.

Poslovanje urada se uredi z uradnim navodilom, ki ga izdá predsednik in odobri minister za javna dela.

§ 6.

Predsedniku tehniškega poskuševalnega urada stoji ob strani pridodani svet, v katerem predseduje in čigar ude imenuje minister za javna dela, poprašvši predsednika iz krogov visokošolskih profesorjev in drugih strokovnih moči, industrijcev in obrtnikov s funkcijo častne službe na tri leta. Visokošolski profesorji in druge učne moči na učiliščih, podrejenih ministrstvu za bogočastje in nauk, se imenujejo v porazumu z imenovanim c. kr. ministrstvom. Razmerje visokošolskih zastopnikov k skupnemu številu udov pridodanega sveta se določa z najmanj 3 : 10. Minister za javna dela imenuje na predsednikov predlog tri namestnike predsednika v pridodanem svetu izmed njegovih udov. Kolikor gre pri tem za visokošolske profesorje, se je sporazumeti z ministrstvom za bogočastje in nauk.

Iz plenuma pridodanega sveta se naredé strokovni odseki z uvrstitvijo udov, kakor si izvoli vsak sam. Polje delovanja posameznih strokovnih odsekov se uravna s sodelovanjem pridodanega sveta v njegovih posameznostih. Predsednik ima pravico sestaviti izmed udov pridodanega sveta posebne odbore za specialna vprašanja in tudi posamezne ude pridodanega sveta poprašati za mnenje.

Predsednik naj sklicuje pridodani svet po potrebi na plenarna posvetovanja, oziroma na posvetovanja strokovnih odsekov in posebnih odborov. Razprave pridodanega sveta, njegovih strokovnih odsekov in posebnih odborov je ugotoviti v zapisnikih in te zapisnike in dobljena posamezna mnenja je priložiti predlogom, ki jih predsednik pošlje ministrstvu za javna dela ter v prepisu predloži ministrstvu za bogočastje in nauk, da jih vzame na znanje.

Pridodani svet je zbrati, kadar gre za odločbo vprašanj načelne narave in za ustanovitev novih poskuševališč. Predlogi za avtorizacije poskuševališč, ki se naj podelé, za izdajanje izpričeval, ki jih je smatrati za javne listine, se morajo, preden se predlagajo ministrstvu, predložiti pridodanemu svetu, ki reši te svari v enem izmed strokovnih odsekov (glej §§ 1 in 2 zakona z dne 9. septembra 1910. l. [drž. zak. št. 185]).

§ 7.

Pridodani svet si dá opravični red, ki potrebuje odobrenja ministrstva za javna dela.

§ 8.

Vse reklamacije zoper izpričevala, ki so jih izdala avtorizovana poskuševališča, je predložiti pridodanemu svetu, ki sklepa o postopku ob njih reševanju. Izvida na učilišču obstoječega poskuševališča, ki se je vzel v reklamacijo, naj ne poprekuša učilišče nižje kategorije, oziroma na takem učilišču obstoječe poskuševališče. Administrativnega postopka instanc ni zoper tiste odloke tehniškega poskuševalnega urada, ki so nastali na ta način.

§ 9.

Ta ukaz dobi moč z dnem, katerega se razglasi.

- Hochenburger** s. r.   **Zaleski** s. r.
- Roebler** s. r.   **Hussarek** s. r.
- Trnka** s. r.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru,

izhaja v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24, tudi v letu 1912. v nemškem, češkem, italijanskem, hrvaškem, poljskem, rumunskem, maloruskem in slovenskem jeziku.

Naročnina za celi letnik 1912 državnega zakonika v vsaki teh osmih izdaj znaša za en izvod — bodisi, da se hodi ponj ali da se ta izvod pošilja poštine prosto — 8 K.

Naročevati je treba v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24, kjer se dobivajo tudi posamezni letniki in posamezni kosi državnega zakonika.

Ker se državni zakonik naročnikom oddaja, oziroma pošilja samó, če se je plačala prej letna naročnina zanj, je ob enem naročilu priložiti zanj pripadajoči znesek; da se more hitro in brez pritožb vročevati po c. kr. pošti, je poleg natančnega naslova stanovanja povedati tudi dotični poštni dostavni okraj.

Posamezni letniki nemške izdaje se dobivajo:

Letnik 1849. za	4 K 20 h	Letnik 1870. za	2 K 80 h	Letnik 1891. za	6 K — h
" 1850. "	10 " 50 "	" 1871. "	4 " — "	" 1892. "	10 " — "
" 1851. "	2 " 60 "	" 1872. "	6 " 40 "	" 1893. "	6 " — "
" 1852. "	5 " 20 "	" 1873. "	6 " 60 "	" 1894. "	6 " — "
" 1853. "	6 " 30 "	" 1874. "	4 " 60 "	" 1895. "	7 " — "
" 1854. "	8 " 40 "	" 1875. "	4 " — "	" 1896. "	7 " — "
" 1855. "	4 " 70 "	" 1876. "	3 " — "	" 1897. "	15 " — "
" 1856. "	4 " 90 "	" 1877. "	2 " — "	" 1898. "	6 " — "
" 1857. "	5 " 70 "	" 1878. "	4 " 60 "	" 1899. "	10 " — "
" 1858. "	4 " 80 "	" 1879. "	4 " 60 "	" 1900. "	7 " — "
" 1859. "	4 " — "	" 1880. "	4 " 40 "	" 1901. "	6 " — "
" 1860. "	3 " 40 "	" 1881. "	4 " 40 "	" 1902. "	7 " 50 "
" 1861. "	3 " — "	" 1882. "	6 " — "	" 1903. "	9 " — "
" 1862. "	2 " 80 "	" 1883. "	5 " — "	" 1904. "	5 " — "
" 1863. "	2 " 80 "	" 1884. "	5 " — "	" 1905. "	6 " — "
" 1864. "	2 " 80 "	" 1885. "	3 " 60 "	" 1906. "	12 " — "
" 1865. "	4 " — "	" 1886. "	4 " 60 "	" 1907. "	13 " — "
" 1866. "	4 " 40 "	" 1887. "	5 " — "	" 1908. "	9 " — "
" 1867. "	4 " — "	" 1888. "	8 " 40 "	" 1909. "	8 " 50 "
" 1868. "	4 " — "	" 1889. "	6 " — "	" 1910. "	8 " 40 "
" 1869. "	6 " — "	" 1890. "	5 " 40 "	" 1911. "	7 " — "

Posamezni letniki v drugih sedmih jezikih počenši z l. 1870. se dobivajo po istih cenah, kakor nemška izdaja.

Ako se naroči vsaj 10, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika naenkrat, se dovoli 20% popusta, ako se naroči vsaj 25, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika naenkrat, 25% popusta, in ako se naroči vsaj 35, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, 30% popusta.

NB. Tisti kosi državnega zakonika nemške izdaje, ki naročniku sploh niso došli ali pa so mu došli nedostatni, naj se reklamirajo najdalje v štirih tednih potem, ko so izšli, kosi nenemških izdaj pa najdalje v šestih tednih po izdaji kazal in naslovnega lista k posameznim izdajam naravnost v c. kr. dvorni in državni tiskarnici na Dunaju, III. okraj, Rennweg 16.

Kadar poteče ta rok, se bodo kosi državnega zakonika izročevali brez izjeme samo proti plačilu prodajne cene ($\frac{1}{4}$ pole = 2 strani po 2 h).

Ker so v nemški izdaji vsi letniki od l. 1849. naprej in v izdajah ostalih sedmih jezikov vsi letniki od leta 1870. naprej popolnoma popolnjeni, se dobiva ne samó vsak posamezni letnik za zgoraj omenjeno prodajno ceno, ampak tudi vsak posamezni kos vseh teh letnikov za prodajno ceno ($\frac{1}{4}$ pole = 2 strani po 2 h) iz zaloge c. kr. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24; s tem je vsakemu moči dopolniti nedostatne (pomanjkljive) letnike ter si liste urediti po tvarinah.